

NAROCNINA: mesečna 350, šestrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. — Federat, ljudska republika Jugoslavija: izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska Trst: 11-5374 — ZA FLTR: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana. Stritarjeva ul. 31, tel. 21-928. tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 604 T 375 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Škodljivost preprečevanja sindikalne enotnosti

Ta dni je zopet oživilo vprašanje sklicanja enotne ustanovne sindikalne skupščine, ki jo je že 5. decembra predlagalo vodstvo CGIL. Po dolgem molku so se pojavili v 'Unità Operaia', 'Lavoratori' in v 'L'Unità' razni članki, v katerih sindikalni voditelji po svoje razlagajo pomen te skupščine; jutri pa se bo sestel glavni svet Delavske zveze (bispis ES) ter bo razpravljal o tem vprašanju.

Buje, bi morale biti razrijeđene na ostale obimne cone, ki tradicionalno gravitirajo na trziško mesto in emporji. Ta obojitev stivov, ki so bili do nedavnega pretežno rezervirani za jansko skupne koristi za prebivalstvo dežele.

«Medtem se po ponovno začela italijano-jugoslovska podelitev države, ki je bila v nekakšno označeno demarkacijske črte, ki so jo določile anglosamerične in jugoslovske oblasti v preteklem okrobru, tisti, ki so jih imeli v mislih, celjuje generalstabi polkovniki Czingini od podpori podpolkovniki Gori Ciacciotti in Ferranteje.

Iz je izvršila stevilna opazanja, da je bilo v Italiji, kjer zlasti kosovski primere, ki jih je ustvarjala začasna črta, ki je na nekaterih točkah neorganično

novosti stilkov, ki so bili dolgo časa prekinjeni, predstavlja de-
jansko skupino koristi za prebi-
valstvo dežele.

Številne stvari se ponovno
četa italijansko-jugoslovanska po-
gajanja v Ljubljani za popra-
vek časno označene demarka-
cijske črte, ki so jo določile
angloameriške in jugoslovanske
oblasti v preteklem oktobru.

Italijanska delegacija, kateri na-
čeluje generalščak podpov-
kolnik, ki je prišel iz podpov-
kolnik, Kovačevića, in Ferranteja,
je že izvršila številna opazanja
na področju Milj in proučila
zlasti človeške primere, ki jih
je ustvarila časovna črta, ki je
na nekaterih točkah neorgani-

Eisenhower predlaga zvišanje plač državnih nameštencev

ga predsednik Eisenhower zvišanje plač nameščencev civilne uprave za približno 5 odst. in povečanje poštних tarif, ki naj deloma krije povišanje prejemkov poštних uslužbencev. Nadalje je Eisenhower predlagal uvedbo novega sistema zdravstvenega zavarovanja za javne uslužbence z izdatkom približno 55 milijonov dolarjev letno.

Eden bo obiskal Egipt

LONDON, 11. — Foreign Office je nocoj javil, da bo zunanji minister Eden obiskal Egipt, ko bo odpotoval na konferenco SEATO, ki se bo začela 23. februarja v Bangkoku. Ob povratku bo obiskal Burma, Ceylon, Indijo in Pakistan.

Eden se bo razgovarjal s egiptovskim vladnim predstnikom Naserjem in tudi z zunanjo ministrico.

DEMOKRISTJ

novi predsednik fr

Izvoljen je bil pri tretjem
no, ker se je okoli sto po

PARIZ, 11. — Ljudsk
republikanec (demokristjan
Pierre Schneider je bil dane
izvoljen za novega predse

nika francoske narodne skupščine. Izvoljen je bil pri tretjem glasovanju z 232 glasovi. Dosedajni predsednik socialist Le Troquer je dobil 188 glasov, kominformistični kandidat Cacin pa 146 glasov. Schneider je s tem glasovanjem dobil popolno podporo, če se izjema okoli štiri poslanca pri glasovanju vzdržalo.

Pri prvem glasovanju so postavili kandidature Le Troquer, Schneider, Cacin, neodvisni kmetski Bruyneel in bivši golisti Palewski. Pri tem glasovanju je prvi dobil 150 glasov, drugi 103, tretji, 87, četrty 101, Palewski pa 70. Ker ni nobeden dobil absolutne

većine se je glasovanje ponovilo.

Pri drugom glasovanju su je Bruneel umaknil u prijedlogu Schneiderje, bivši golisti psovali i umaknuli kandidaturu Paul Lewskega i dali svojim poslanecima slobodu pri glasovanju. Kominformisti su obično žali kandidaturu Cachina i kažu da ne bode podprli. L. Troquera, aki je skrivao vlade Mendes-Francea pri izdavanju njegove politike za preповед немскаг милитаризма, Pri том гласованју je Schneider добио 226 гласови.

**mega sledu
jem iz Ancone**

je je bilo zaman - Stro-
tudi v drugih mestih

Nasprotno z navedbami policije, da so atentatorjev testament našli pri preiskavi na njegovem domu, se vztraja na širi govorica, da so dokument dobili v ponedeljek zjutraj po pošti na prefekturi. Domnevajo, da je morilo

Predlog tajništva CGIL, ki je bil objavljen tudi v L'Unita je bil konstruktiven in je zbudil med tržaškim delavstvom upanje, da se bo v Trstu končno ustanovila krepka resnično razredna sindikalna organizacija, ki bi prav gotovo odpravila hu-

AN SCHNEITER

Zvoljva se z relativno večino. Ob odprtosti se je govoril dekan skupščine Cahin, ki je bil prvi, ki je govoril o razpravi v nemško oborožitev. Jutri bo skupščina izvolila podpredsednike in tajnike. Za predsednika republikanske svetovne zveze je bil ponovno izvoljen Gaston Monnerive, za predsednika skupščine Francoske unije je bil ponovno izvoljen Albert Sarraut, za predsednika gospodarskega sveta pa je bil ponovno izvoljen radikal Emile Roche.

Degrellova nesramnost ob Francovi zaščiti

Umrl je vojni zločinec

DUNAJ, 11. Avstrijski ministri sveta je na svoji današnji sednici razpravljala o avstrijsko posvetovalno komisijo za atomsko silo. Njena naloga bo: 1. pripravi udeležbo Avstrije na mednarodni konferenci o atomski sili pri OZN, 2. Proučiti uместnost na kupa reaktorja za raziskovanja o atomski sili, 3. Proučiti udeležbo avstrijskih strokovnjakov pri sejalni o mirogradski uporabi atomske sile, 4. tlaštava ter da bi morali posibiti tudi na morebitne začeti osebne koristi in se odločati v interesu delavstva tega razreda, iz katerega bodo, Enotnosti namreč, močnejši kosi, z vsiljenjem lastne polje, maru, in ponedjo nadvladi, kar bi bogato plačljano s enotnostjo delavstva in s tem tudi njegovo močjo.

STANJE JUGOSLOVANSKEGA ZADRUŽNIŠTVA PO REORGANIZACIJI

Podlaga: načelo prostovoljnosti in delavskega samoupravljanja

7.230 splošnih kmečkih in 1.223 obdelovalnih kmečkih zadrug - Najbolj so se zadruge utrdile v Vojvodini - Koristna novost: strokovni odbori

Poročili glavne zadruge zveze se je v času reorganizacije zadrug stvelo kmečkih obdelovalnih zadrug zmanjšalo, povečalo pa se je število specializiranih zadrug. Pri splošnih kmečkih zadrugah ni bilo občutljivih sprememb glede njihovega števila. Uredba o kmečkih zadrugah, ki je bila izdana pred letom dni, je potrdila načela popolne prostovoljnosti vstopanja in izstopanja iz zadrug in odvajanja lastninskih odnosov od delovnih odnosov, kakor tudi načela delavskega samoupravljanja. V prvo vrsto dejavnosti kmečkih zadrug je bilo postavljeno izboljšanje in moderniziranje poljedelske proizvodnje. Poleg tega je bilo zadrugam omogočeno, da v okviru svoje dejavnosti osnujejo gospodarska podjetja, trgovine in samostojne delavnice.

V začetku leta 1954 je bilo kmečkih obdelovalnih zadrug skupno 1223. Od tega je odpadlo na Srbijo 662 zadrug, na Hrvaško 283, na Slovenijo 68, na Bosno in Hercegovino 130, na Makedonijo 79, na Črno goro pa 1 zadruga. Do konca leta se je število zadrug zmanjšalo, tako da je bilo na pr. v Hrvaški ob koncu leta 1954 komaj polovica zadrug, podobno tudi v Bosni in Hercegovini, kjer jih je bilo ob koncu leta 95. Te kmečke obdelovalne zadruge se reorganizirajo ali ekonomije splošnih obdelovalnih zadrug, ali pa v samostojna gospodarska podjetja.

V najboljši jugoslovanski žitorodni pokrajini Vojvodini so najprimernejši pogoji za razvoj kmečkih obdelovalnih zadrug kot velikih gospodarstev in zato so se tu najbolj utrdile. In odnosi med zadrugami in zadrugami so bili uspešno rešeni. Demokratizacija v vodstvu teh zadrug je ista, kot v družbenih podjetjih. Učinek tega se najbolje odraža v prideku, ki je pri nekaterih kmečkih obdelovalnih zadrugah tudi do 50 odst. večji kot pridelek na posestvih individualnih poljedelskih proizvajalcev istega kraja.

Največja dejavnost na vasi je bila opažena ob reorganizaciji splošnih kmečkih zadrug, katerih je skupno 7.230 (podatki iz prve polovice 1954). Od tega je v Srbiji 3.144 splošnih kmečkih zadrug, v Hrvaški 1.800, v Sloveniji 833, v Bosni in Hercegovini 831, v Makedoniji 543, v Črni gori 99. Procesi reorganizacije je zelo zapleten, kajti tu imamo mnogo primerov, kjer se v istem kraju splošne kmečke zadruge transformirajo ali pa spojijo z manjšo zadrugo, medtem ko se v istem času formirajo nove zadruge. Če večje nihanje v številčnem stanju zadrug opazimo tedaj, če vzamemo njihovo število v državi kot celoto. Tako je na pr. število splošnih kmečkih zadrug v osmihletnem obdobju padel na polovico, v Makedo-

niji pa se je povečalo za 50 odst. Vzporedno z reorganizacijo splošnih kmečkih zadrug je prišlo tudi do revizije njene članstva. Število zadrugnikov se tako menjuje, kar je odvisno od gospodarske zainteresiranosti posameznikov.

Po podatkih iz raznih krajev — kot se poudarja v Glavnih zadrugah zvezi —, so kmetje sprejeli uredbo z neprikritim zadovoljstvom in prevzeli gledišča, da bo splošna kmečka zadruga sedaj zares postala gospodarska organizacija individualnih poljedelskih proizvajalcev, katere prva naloga bo reševanje problema modernizacije poljedelstva. Do tega prepričanja so kmetje prišli zato, ker pretežno del obstoječih zadrug orientira svoje delovanje k pomoči tako članom zadrug, kot tudi kmetom izven zadrug. Splošne kmečke zadruge navedljajo s skupnimi sredstvi umetna gnojila, traktorje, skupno organizirajo zaščito rastlinstva pred boleznimi in škodljivci, delajo vinke in žadke nasade, in podobno. Zaradi tega je prišlo do povečanja mehanizacije in to predvsem v Sloveniji in na Hrvaškem, kakor tudi do povečanja števila nasadov in drugih proizvodnih objektov. V splošnih kmečkih zadrugah je bilo v začetku leta 1954 2.010 zadrug, ki so imele 1868 traktorjev plugov in 2.149 motorov mlatinic.

Strokovnjaki ocenjujejo kot pozitivno iniciativo zadrug Slovenije, ki so se lotile reorganiziranja strokovnih odborov za določene dejavnosti, kot n. pr. odbore za mehanizacijo, odbore za kreditno politiko, odbore za živinorejo in podobno. Tudi v Vojvodini se sedaj intenzivno delo na organiziranju strokovnih odborov.

V tej zelo obširni dejavnosti pri izvajanju uredbe o kmečkih zadrugah na terenu vendarle prevladuje težnja kmečkih zadrug, da svojo bivšo trgovinsko organizacijo spremenijo v ustanovo, ki bo imela glavno nalogo skrbeti za napredek podeželja.

Ob reorganizaciji splošnih kmečkih zadrug je bilo opaženo, da so se v nekaterih republikah lotili organiziranja novih oblik organizacij: specializiranih zadrug, ki se naj ukvarjajo izključno z določeno panogo kot n. pr. z živinorejo, čebelarstvom, ribištvom. Dejstvo je, da se specializirane zadruge pojavljajo v tistih republikah, kjer so bile splošne kmečke zadruge najslabše razvite. Tako n. pr. v Sloveniji teh zadrug skoraj ni, njihova dejavnost v Srbiji in na Hrvaškem pa je precej živahna. Skupno imamo okoli 220 specializiranih zadrug, od katerih je največ ribiških in sicer 80.

Reorganizacijo kmečkih zadrug zavira še neurejeno finančno stanje. Vprašanje sa-

niranja financ zadrugnih organizacij je v glavnem rešeno v Sloveniji, delno pa na Hrvaškem. Zadrugne zveze ostalih republik so prevzele ukrepe v tej smeri, nekatere zveze pa so že predložile republikim izvršnim svetom, naj se izvede refundacija obrtnih sredstev, ki so bila vložena v investicije in naj del dobrih zadrugnih podjetij vložijo v krepitve kmečkih zadrug.

Na bolj nagel razvoj kmečkih zadrug bodo vplivale tudi olajšave, ki jih zvezni družbeni plan predvideva za zadrugništvo.

Beograjski humoristični teater 'Eža' je nad kornjo karikaturu dal naslov 'Komitet nove stranke inostranke. Pod karikaturu pa člane komiteja in sicer: predsednik: mister Raymond, podpredsednik mister Dilas, generalni sekretar missis Helen Fischer, člani pa mister Singleton, mister Born, mister Prirep, mister Petoliznik, mister Dedijer; komisija za zvezo s tujino, predsednik: Philip Preis

SEDMA OBLETNICA NACIONALNE NEODVISNOSTI BURME

4. jan. 1948 je zadnji angleški guverner pospravil svoj kovček in odjadral domov

Osnovna in glavna politična organizacija je Antifašistična liga, sestavljena iz več strank, med katerimi je tudi Socialistična stranka, ki je hrbenica Lige - Od 17 ministrov je 11 socialistov

Prihod maršala Tita v Burmo sovpada prav z burmanskim nacionalnim praznikom, ko narodi Burme slavijo sedmo obletnico svoje neodvisnosti. 4. januarja 1948 se je po slednji britanski guverner v Burmi sir Hubert Rance včeraj na ladjo in odpotoval v domovino. Njegov mladi vojni ataše je zamotat Union Jack (britansko zastavo), ki so jo istega jutra sneli s palače burmanskega parlamenta, in jo odnesli s seboj. Na njenem mestu pa je zavrhala nova burmanska zastava, ki simbolizira svobodo Burmanske unije.

Prva patriotska organizacija v Burmi je bila Budistično združenje mladih ljudi, ki je bilo osnovano leta 1907.

Leta 1920 je prišlo do velikih študentskih demonstracij in stavk, ki so bile narejene proti britanskemu prosvetnemu sistemu pod geslom 'enotnega suženjske vzgoje'.

Navdahnjeni z veliko oktobrsko revolucijo in dogodki v Evropi, so se Burmanci v teh letih začeli intenzivneje organizirati in združevati v generalnem svetu burmanskih združenj.

Velika gospodarska kriza okoli leta 1930 ni prizanesla Burmi in burmansko kmečko prebivalstvo se je tedaj dvignilo v borbo za kruh in svobodo.

Prišlo je do druge svetovne vojne. Japonci so zavzeli Burmo, toda že leta 1942 se je začelo organizirati protijaponsko ljudsko gibanje. Do leta 1944 se je to gibanje razvilo v močno Antifašistično narodno osvobodilno zvezo, v

katero so se vključile vse antifašistične stranke in skupine. Od tedaj so se v raznih predelih Burme že vodile krvave oborožene borbe proti okupatorju, tako da je bil velik del Burme že pred kraljico Japonske (leta 1945) osvobojen.

Burmanski kmetje so tako začeli ustanavljati svoje narodnoosvobodilne odbore na osvobojenem ozemlju, toda proces osvoboditve so zavirale druge sile, ki so imeli v Burmi svoje interese.

Ustava je po svojem bistvu socialistična. V členu 30 ustave je rečeno, da je država lastnik vse zemlje, člen 33 pa jamči vsakemu državljanu pravico do dela, do starostnega zavzemanja, do oskrbe v času bolezni ali kakršne druge nesposobnosti za delo, pravico na počitnice in pravico do izobrazbe.

Osnovna in glavna politična organizacija v Burmi je Antifašistična zveza, v kateri je zbranih nekaj političnih strank, v številnih socialističnih strankah, v številnih socialističnih strankah šteje komaj 20.000 članov in kandidatov, je danes stebri vsega političnega dogajanja v državi. Ona ima v obeh predstavniških domovih dve tretjini poslanskih mest, od 17 ministrov, ki sestavljajo burmansko vlado, je 11 socialistov.

Stiri glavne naloge, ki so si jih socialisti postavili v program, ko so prevzeli oblast, so:

1. Demokratizacija oblasti in državnega aparata.
2. Razdelitev zemlje onim, ki jo obdelujejo.
3. Podržavljanje ključne industrije in javnih ustanov.
4. Krepitve nacionalne enotnosti.

Nadalje je v programu rečeno, da se stranka zavzema za: izgradnjo socializma in to v skladu s specifičnimi pogoji Burme; stranka je proti kakršni koli obliki kapitalizma in kominiformizmu, je za načrtno gospodarstvo, za gospodarsko in politično demokracijo, za emancipacijo Azije, za miroljubno sodelovanje držav v sklopu Združenih narodov.

Burmanska unija je ena od redkih azijskih držav, ki pridelava več hrane, kot jo potrebuje. Riz je osnovna gospodarska panoga in tej se posveča največja pozornost. Letna proizvodnja rizi znaša okoli 6 milijonov ton. Več kot 80 odst. burmanskega prebivalstva živi od rizja. Zaradi tega se Burma lahko pohvali z aktivno plačilno bilanco v zunanji trgovini. Pa še nekaj: Burma vidi v rizju ono sredstvo, s pomočjo katerega je zbrala kapital za industrializacijo države.

Razen tega glavnega gospodarstva ima Burma precej tekstilne industrije, večja je železna dragocenost rud, lesno industrijo, petrolejske vrelce, nekaj ladjedelništva, tovarne cementa itd.

Vse to pa ne pomeni, da je življenjska raven v Burmi visoka. Posledice kolonializma so navadile ljudstva kolonialnih držav — in seveda tudi Burme — na zelo skromno življenje. Povprečni Burmec ne samo da obišče le malo za obliko in obutev in da ima zelo skromno in siromašno stanovanje, ampak trpi tudi za hrano mnogo manj od povprečnega Evropejca.

Da bi se dvignila življenjska raven delovnega ljudstva Burme in zmanjšalo razkoš-

no življenje bivših feudalnih aristokratov, ki se danes dobro žive, se je vlada lotila tako imenovanega epidoda načrta. Beseda epidoda pomeni prastaro obdobje, ko še ni bilo zasebne lastnine in ko je vsakdo povsem svobodno in enakopravno užival bogastvo vse skupnosti.

Načelo podržavljanja je proglašeno tudi v sami ustavi. Člen 219. predpisuje: 'Vse lesno in rudno bogastvo, gozdove, ribnike, rude, premog, petrolej, kakor tudi druga olja, vse višje potencialne energije in druga prirodna bogastva sme izkoriščati samo Unija'.

Dostoj je podržavljena vsa notranja transportna mreža in publiki Kitajski, kakor tudi drugi podobni obiski so v precejšnji meri omejeni prijateljske odnose med tema dvema državama v smislu kooperacije.

S tako imenovanim zapadnim blokom ima Burma podobne odnose kot na pr. Jugoslavija. Ameriška borba proti komunizmu ne more vplivati na Burmo in je speljati z njene linije neodvisnosti. Burmanski veleposlanik v ZDA je aprila lani izjavil: 'da kazijske države ne želijo križarske vojne proti komunizmu, ki jo proglašajo ZDA in se tej vojni ne bodo priključile'.

Najslabše odnose ima Burma s svojim sosedom Siamom.

Na vso srečo ne obstaja glede tega vprašanja neka dvostranska politika. Resolucija, ki jo je sprejel izvršni odbor laburistične stranke na konferenci v Scarboroughu, in ki je bila izglasovana enoglasno, zavezuje stranko, da nasprotuje konservativni politiki glede Cipra. Izvršni odbor je hkrati pojasnil, da laburistična stranka ne soglašajo s težnjo konservativcev, na osnovi katerih je treba Cipranom odrekati pravico do samoodločbe. Samoodločba priznava vsem narodom pravico, da si izberejo svoj položaj in da odločijo — če tako želijo — glede spremembe suverenosti.

In prav to je, kar Lennox-Boyd in angleška vlada odklanjata. S tem ne le da se odpovedujejo načelu, ki ga zahodne demokracije sprejemajo in proglašajo, ampak hkrati ustvarjajo hudo nasprotovanje tam, kjer je bilo prej je prijateljsko. Poleg tega pa potiskajo angleške čete v položaj, ki ni prav nič boljši od onega, ki se je bil ustvaril na področju Sueskega prekopa. Če bo Lennox-Boyd nadaljeval z besedami: 'Dajemo vam uvid; razpravljajte o njej, a ne govorite o spremembi suverenosti', bodo Cipranci vedno ponavljali: 'Mi hočemo spremembo suverenosti, in če vi nečete niti slišati o tem, mi ne maramo slišati o vaši ustavi'.

Edini konstruktivni napor, da bi izšli iz tega nevesnečnega položaja, je napravil ciprski pravoslavni nadškof. On je predlagal, da bi razpravljali o ustavi pod pogojem, da angleška vlada določi dobo — tih ali petih let — v kateri bi uveljavili pravico do samoodločbe. Gre za praktičen predlog. Vprašujemo torej angleško vlado:

'Glejte, ali vam je ljube, da zaradi poloma vaše politike postane Cipr novi Suez?'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

Neki 11-tonski elektronski stroj za računanje, ki ga uporabljajo v tovarnah za izdelavo letal, reši v šestih minutah probleme, za katere bi matematiki potrebovali osem let.

Vprašanje slepega letenja je bilo vedno težak problem, ki so ga strokovnjaki skušali rešiti na ta ali oni način. Najnovejša rešitev temelji na tipu Collinsovega radiosekstanta, ki z vođenjem parabolične letalne antene v smeri sonca in s sprejemanjem njegovih elektromagnetnih žarkov more v vsakem trenutku dati točno položaj z največjo napako katih dveh do treh minut. To bi pomenilo napako največ dveh kilometrov.

To novo odkritje je bilo preizkušeno na supertrajnerjih in tisti, ki so poizkus izvedli, zatrjujejo, da so poizkusi povsem uspešni in da bo ta način merjenja in orientacije uporabljen tudi pri vodenju projektilov. To je posebno važno zato, ker ta radiosekstant deluje tudi ob vsakem vremenu. Samo v izjemnih primerih močnega gorenja je delovanje te naprave oteženo. Po najnovejših podatkih pa se upa, da bo tudi napaka dveh do treh minut zmanjšana na dve minuti, to se pravi na dohvit 500 metrov razlike, kar je enako kot nič.

Neki zbiratelj letalske pošte je pri zbiranju avionske pošte naletel na zanimivo dokument s podatki, ki dokazujejo, da je avionska pošta obstajala v Franciji že leta 1912. Na prejemni delu dopisa je fotografija letalca Geoa Mestarcha, ki je letel na enokrilnem letalu znanke Borel-Mathis in z napisom v angleščini: 'Prva služba avionske pošte v ZDA med dvema mestoma New Orleansom in Baton-Rouge 10. aprila 1912. Leto. Baton-Rouge za New Orleans 11. aprila 1912. Leto.'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

SVOBODO CIPRU Zanimivosti

Piše laburist Tom Driberg

LETALSTVO

Ali se bodo konservativci kaj naučili iz izkušnji? Ali se mora tudi za Cipr ponoviti dolga tragedija Irse, Egipta, ali Kenije? Ali morajo prebivalci Cipra — in angleški vojaki z njimi — prej umreti preden bo angleška konservativna vlada razumela, da je sredi 20. stoletja nemogoče odvzeti za suženjem narodom vsako upanje na bodočo svobodo in jih nasilno držati v sužnosti?

Ko je Alan Lennox-Boyd, državni podtajnik za kolonije, odgovarjal na ta vprašanja, ki so jih v parlamentu zastavili John Duxdale in drugi poslanci, je pokazal, da o vsem tem ne razume nič. Omejil se je na ponavljanje običajnih formul, ki so v časih pri konservativcih: 'Od-

govorni elementa na eni strani, provokatorji na drugi strani: dramatičen namig na sodelovanje 'komunistov'; ljudje 'dobre volje' bi se morali sestati in diskutirati predloženo ustavo, toda izključiti je treba vsako spremembo suverenosti.

Pa naj bodo poulične demonstracije, ki so se zadnje tedne vršile na Cipru, še tako obžalovanja vredne, moramo priznati, da gre za neposredno in naravno reakcijo na pobudo angleške vlade pri OZN. Zaradi spretnih zakulisnih spletk in pritiska prek Američanov — ki nimajo nobenega interesa, da bi ščitili angleški ugled na Srednjem vzhodu, medtem ko se zanimajo za strategijo NATO in za zaščito svoje radijske postaje na Cipru — je angleškim delegatom pri OZN uspelo vprašanje Cipra zaustaviti. Če se torej protivimo, da bi pretresli utemeljene argumente, se nato ne smemo čuditi, če nasprotniki ostanemo nestrpni in se zatečejo k neposredni akciji. Neutemeljenost Lennox-Boyda, namreč, da je odločitev ciprskega vprašanja dokaz za močno moralno podporo, ki naj jo angleške teze uživajo v svetu, je obširno dokazal Hector McNeil. Taka trditve more le še bolj razburiti in užaliti ciprsko ljudstvo. Lennox-Boyd je hkrati dokazal, da ne more razumeti teze Jima Griffithsa, ki je branil stališče, da je ustava, ki jo hoče angleška vlada sedaj vsiliti Cipru, manj liberalna od one, ki jo je angleška oblast ponudila leta 1948 in ki jo je ljudstvo odklonilo.

Ta gospod ima res kratek spomin. Se pred nekaj meseci je vlada izrecno izjavila, da medtem ko je ponujena ustava iz leta 1948 predvidevala parlament z večino izbranih članov, ima novi predlog namen ustvariti parlament, ki bi ga sestavljali večino od zgoraj imenovanih poslanci. In prav te izjave, skupno s trmo in neumnostjo članov vlade, so povzročile nos izbruh tradicionalne in čustvene težnje ciprskega ljudstva o združitvi z Grčijo. Do nedavnega so imela protiangelska čustva malo vpliva na Cipru, in to ne morda zato, ker naj bi Cipranci imeli radi Angleže za gospodarje, ampak prej zato, ker se v časih Cipranov čuti Grke in deli ljubezen Grkov za Byronove sorojake. Poleg tega pa na tisoče Cipranov živi aktivno in mirno življenje v Angliji. Ta prijateljska čustva je sedaj uničila neumnost konservativcev.

Na vso srečo ne obstaja glede tega vprašanja neka dvostranska politika. Resolucija, ki jo je sprejel izvršni odbor laburistične stranke na konferenci v Scarboroughu, in ki je bila izglasovana enoglasno, zavezuje stranko, da nasprotuje konservativni politiki glede Cipra. Izvršni odbor je hkrati pojasnil, da laburistična stranka ne soglašajo s težnjo konservativcev, na osnovi katerih je treba Cipranom odrekati pravico do samoodločbe. Samoodločba priznava vsem narodom pravico, da si izberejo svoj položaj in da odločijo — če tako želijo — glede spremembe suverenosti.

In prav to je, kar Lennox-Boyd in angleška vlada odklanjata. S tem ne le da se odpovedujejo načelu, ki ga zahodne demokracije sprejemajo in proglašajo, ampak hkrati ustvarjajo hudo nasprotovanje tam, kjer je bilo prej je prijateljsko. Poleg tega pa potiskajo angleške čete v položaj, ki ni prav nič boljši od onega, ki se je bil ustvaril na področju Sueskega prekopa. Če bo Lennox-Boyd nadaljeval z besedami: 'Dajemo vam uvid; razpravljajte o njej, a ne govorite o spremembi suverenosti', bodo Cipranci vedno ponavljali: 'Mi hočemo spremembo suverenosti, in če vi nečete niti slišati o tem, mi ne maramo slišati o vaši ustavi'.

Edini konstruktivni napor, da bi izšli iz tega nevesnečnega položaja, je napravil ciprski pravoslavni nadškof. On je predlagal, da bi razpravljali o ustavi pod pogojem, da angleška vlada določi dobo — tih ali petih let — v kateri bi uveljavili pravico do samoodločbe. Gre za praktičen predlog. Vprašujemo torej angleško vlado:

'Glejte, ali vam je ljube, da zaradi poloma vaše politike postane Cipr novi Suez?'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

Neki 11-tonski elektronski stroj za računanje, ki ga uporabljajo v tovarnah za izdelavo letal, reši v šestih minutah probleme, za katere bi matematiki potrebovali osem let.

Vprašanje slepega letenja je bilo vedno težak problem, ki so ga strokovnjaki skušali rešiti na ta ali oni način. Najnovejša rešitev temelji na tipu Collinsovega radiosekstanta, ki z vođenjem parabolične letalne antene v smeri sonca in s sprejemanjem njegovih elektromagnetnih žarkov more v vsakem trenutku dati točno položaj z največjo napako katih dveh do treh minut. To bi pomenilo napako največ dveh kilometrov.

To novo odkritje je bilo preizkušeno na supertrajnerjih in tisti, ki so poizkus izvedli, zatrjujejo, da so poizkusi povsem uspešni in da bo ta način merjenja in orientacije uporabljen tudi pri vodenju projektilov. To je posebno važno zato, ker ta radiosekstant deluje tudi ob vsakem vremenu. Samo v izjemnih primerih močnega gorenja je delovanje te naprave oteženo. Po najnovejših podatkih pa se upa, da bo tudi napaka dveh do treh minut zmanjšana na dve minuti, to se pravi na dohvit 500 metrov razlike, kar je enako kot nič.

Neki zbiratelj letalske pošte je pri zbiranju avionske pošte naletel na zanimivo dokument s podatki, ki dokazujejo, da je avionska pošta obstajala v Franciji že leta 1912. Na prejemni delu dopisa je fotografija letalca Geoa Mestarcha, ki je letel na enokrilnem letalu znanke Borel-Mathis in z napisom v angleščini: 'Prva služba avionske pošte v ZDA med dvema mestoma New Orleansom in Baton-Rouge 10. aprila 1912. Leto. Baton-Rouge za New Orleans 11. aprila 1912. Leto.'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

Neki 11-tonski elektronski stroj za računanje, ki ga uporabljajo v tovarnah za izdelavo letal, reši v šestih minutah probleme, za katere bi matematiki potrebovali osem let.

Vprašanje slepega letenja je bilo vedno težak problem, ki so ga strokovnjaki skušali rešiti na ta ali oni način. Najnovejša rešitev temelji na tipu Collinsovega radiosekstanta, ki z vođenjem parabolične letalne antene v smeri sonca in s sprejemanjem njegovih elektromagnetnih žarkov more v vsakem trenutku dati točno položaj z največjo napako katih dveh do treh minut. To bi pomenilo napako največ dveh kilometrov.

To novo odkritje je bilo preizkušeno na supertrajnerjih in tisti, ki so poizkus izvedli, zatrjujejo, da so poizkusi povsem uspešni in da bo ta način merjenja in orientacije uporabljen tudi pri vodenju projektilov. To je posebno važno zato, ker ta radiosekstant deluje tudi ob vsakem vremenu. Samo v izjemnih primerih močnega gorenja je delovanje te naprave oteženo. Po najnovejših podatkih pa se upa, da bo tudi napaka dveh do treh minut zmanjšana na dve minuti, to se pravi na dohvit 500 metrov razlike, kar je enako kot nič.

Neki zbiratelj letalske pošte je pri zbiranju avionske pošte naletel na zanimivo dokument s podatki, ki dokazujejo, da je avionska pošta obstajala v Franciji že leta 1912. Na prejemni delu dopisa je fotografija letalca Geoa Mestarcha, ki je letel na enokrilnem letalu znanke Borel-Mathis in z napisom v angleščini: 'Prva služba avionske pošte v ZDA med dvema mestoma New Orleansom in Baton-Rouge 10. aprila 1912. Leto. Baton-Rouge za New Orleans 11. aprila 1912. Leto.'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

Neki 11-tonski elektronski stroj za računanje, ki ga uporabljajo v tovarnah za izdelavo letal, reši v šestih minutah probleme, za katere bi matematiki potrebovali osem let.

Vprašanje slepega letenja je bilo vedno težak problem, ki so ga strokovnjaki skušali rešiti na ta ali oni način. Najnovejša rešitev temelji na tipu Collinsovega radiosekstanta, ki z vođenjem parabolične letalne antene v smeri sonca in s sprejemanjem njegovih elektromagnetnih žarkov more v vsakem trenutku dati točno položaj z največjo napako katih dveh do treh minut. To bi pomenilo napako največ dveh kilometrov.

To novo odkritje je bilo preizkušeno na supertrajnerjih in tisti, ki so poizkus izvedli, zatrjujejo, da so poizkusi povsem uspešni in da bo ta način merjenja in orientacije uporabljen tudi pri vodenju projektilov. To je posebno važno zato, ker ta radiosekstant deluje tudi ob vsakem vremenu. Samo v izjemnih primerih močnega gorenja je delovanje te naprave oteženo. Po najnovejših podatkih pa se upa, da bo tudi napaka dveh do treh minut zmanjšana na dve minuti, to se pravi na dohvit 500 metrov razlike, kar je enako kot nič.

Neki zbiratelj letalske pošte je pri zbiranju avionske pošte naletel na zanimivo dokument s podatki, ki dokazujejo, da je avionska pošta obstajala v Franciji že leta 1912. Na prejemni delu dopisa je fotografija letalca Geoa Mestarcha, ki je letel na enokrilnem letalu znanke Borel-Mathis in z napisom v angleščini: 'Prva služba avionske pošte v ZDA med dvema mestoma New Orleansom in Baton-Rouge 10. aprila 1912. Leto. Baton-Rouge za New Orleans 11. aprila 1912. Leto.'

Druga stran dopisnice ni nič manj zanimiva, kajti poleg žiga, ki je bil uporabljen posebno za to leto, je tudi posebno pisano pismo, ki ga je zelo znani konstruktor avionskih motorjev Mathis pisal nekemu svojemu francoskemu znanu in v katerem mu pripoveduje, naj hrani ta spomin letalske poštni službe, ki jo je on organiziral z uradnim dovoljenjem ameriške vlade. Pri tem pa moramo pripomniti, da prvi poizkus avionske pošte ni uspel, kajti pri pristanku se je letalo poškodovalo.

Neki 11-tonski elektronski stroj za računanje, ki ga uporabljajo v tovarnah za izdelavo letal, reši v šestih minutah probleme, za katere bi matematiki potrebovali osem let.

Vprašanje slepega letenja je bilo vedno težak problem, ki so ga strokovnjaki skušali rešiti na ta ali oni način. Najnovejša rešitev temelji na tipu Collinsovega radiosekstanta, ki z vođenjem parabolične letalne antene v smeri sonca in s sprejemanjem njegovih elektromagnetnih žarkov more v vsakem trenutku dati točno položaj z največjo napako katih dveh do treh minut. To bi pomenilo napako največ dveh kilometrov.

To novo odkritje je bilo preizkušeno na supertrajnerjih in tisti, ki so poizkus izvedli, zatrjujejo, da so poizkusi povsem uspešni in da bo ta način merjenja in orientacije uporabljen tudi pri vodenju projektilov. To je posebno važno zato, ker ta radiosekstant deluje tudi ob vsakem vremenu. Samo v izjemnih primerih močnega gorenja je delovanje te naprave oteženo. Po najnovejših podatkih pa se upa, da bo tudi napaka dveh do treh minut zmanjšana na dve minuti, to se pravi na dohvit 500 metrov razlike, kar je enako kot nič.

VREME Vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno vreme, od časa do časa nekaj padavin. Jutri veter, temperatura bo nekoliko na raslo. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 7,8 stopinj; najnižja pa 5,7 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče oddaje: Trst II. 18.22: Mendelsohn: Rondò capriccioso. — Trst I. 21.05: C. M. von Weber: «Carostelec», romantična op. v 3 dej. — Koper: 15.40: Wagner: Siegfridova idila, dirigira A. Toscanini. — Slovenija: 16.10: Haldun Tanir: Minuta pred polnočjo.

GORISKI IN BENEŠKI DNEVNIK

Brez posebnega statuta avtonomija ne bi imela vsebine

Ce je bila Siciliji priznana deželna avtonomija na podlagi člena 116 republiške ustave predpisan zaradi gospodarskih razlogov, potem moramo poizkusiti, da je bila priznana deželna avtonomija Padižju in Dolini Aosta iz gospodarskih in narodnostnih razlogov. Objubljena deželna avtonomija Furlaniji in Juljski krajini, ki ne bi imela nobenih stičnih točk z avtonomijo v Padižju in v Dolini Aoste, kajti če so osrednje rimske oblasti ob zahtevi krajevnih ustanov in organizacij priznale deželno avtonomijo s posebnim statutom za Nemce v Padižju in Francoze v Dolini Aosta, potem mora enotno merilo veljati tudi za nas Slovence, ki bomo uveljavili svoje italijansko-jugoslovanske meje in ki od uvedbe deželne avtonomije pričakujemo sprejem posebnega statuta, ki bo uravnaval naše narodne pravice v tej novi administrativni razdelitvi.

Prepričani smo, da dodelitev posebnega statuta ne bo lanka stvar, prav tako pa smo tudi prepričani, da bodo reakcionarne sile nasprotovale temu statutu zaradi svojih nacionalističnih razmiselnosti. Tako so na primer gorški monarhisti kot izraziti desničarji javno povedali, da se bodo borili proti posebnemu statutu. Podobna mnenja so tudi v drugih strankah vladne koalicije. Za razliko od njih se komunisti zavezujejo za priznanje najnižjih stališč pravice na Goriskem ter popolnoma pozabljajo, da žijo Slovenci tudi v Benetjah, Režiji in Kanalski dolini, ki imajo iste pravice kot gorški Slovenci, kljub temu da jim jih oblasti zaradi zahtev reakcijskih krogov nočejo priznati.

Ceprav so vse priprave za uvedbo deželne avtonomije šele v teku, smo vendarle pristopili opozoriti javnost, oblaščati in kroge, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, naj poleg gospodarskih razlogov pokličejo k sodelovanju tudi predstavniki naše manjšine, ki bodo povedali naše stališče, na čem člen 116 ustave priznava deželno avtonomijo in poseben statut (priznava pa to zaradi prisotnosti naše manjšine), potem nam s tem priznava tudi pravico sodelovanja pri pripravi, predpisanem pa dolžnost, da se borimo za naše pravice, kadar bi bile v nevarnosti zaradi protislovenskih stališč reakcijskih krogov.

Izlet v Trst na igro Sopnotika
ZSPD organizira v nedeljo 16. t. m. izlet v Trst k predstavi S.M. «Sopnotika» (pod nehom zakonske postelje). Predstava bo popoldne ob 16. uri v Avditoriju. Odhod iz Gorice ob 14.30.

Prepričani smo, da dodelitev posebnega statuta ne bo lanka stvar, prav tako pa smo tudi prepričani, da bodo reakcionarne sile nasprotovale temu statutu zaradi svojih nacionalističnih razmiselnosti. Tako so na primer gorški monarhisti kot izraziti desničarji javno povedali, da se bodo borili proti posebnemu statutu. Podobna mnenja so tudi v drugih strankah vladne koalicije. Za razliko od njih se komunisti zavezujejo za priznanje najnižjih stališč pravice na Goriskem ter popolnoma pozabljajo, da žijo Slovenci tudi v Benetjah, Režiji in Kanalski dolini, ki imajo iste pravice kot gorški Slovenci, kljub temu da jim jih oblasti zaradi zahtev reakcijskih krogov nočejo priznati.

Ceprav so vse priprave za uvedbo deželne avtonomije šele v teku, smo vendarle pristopili opozoriti javnost, oblaščati in kroge, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, naj poleg gospodarskih razlogov pokličejo k sodelovanju tudi predstavniki naše manjšine, ki bodo povedali naše stališče, na čem člen 116 ustave priznava deželno avtonomijo in poseben statut (priznava pa to zaradi prisotnosti naše manjšine), potem nam s tem priznava tudi pravico sodelovanja pri pripravi, predpisanem pa dolžnost, da se borimo za naše pravice, kadar bi bile v nevarnosti zaradi protislovenskih stališč reakcijskih krogov.

ZSPD organizira v nedeljo 16. t. m. izlet v Trst k predstavi S.M. «Sopnotika» (pod nehom zakonske postelje). Predstava bo popoldne ob 16. uri v Avditoriju. Odhod iz Gorice ob 14.30.

Prepričani smo, da dodelitev posebnega statuta ne bo lanka stvar, prav tako pa smo tudi prepričani, da bodo reakcionarne sile nasprotovale temu statutu zaradi svojih nacionalističnih razmiselnosti. Tako so na primer gorški monarhisti kot izraziti desničarji javno povedali, da se bodo borili proti posebnemu statutu. Podobna mnenja so tudi v drugih strankah vladne koalicije. Za razliko od njih se komunisti zavezujejo za priznanje najnižjih stališč pravice na Goriskem ter popolnoma pozabljajo, da žijo Slovenci tudi v Benetjah, Režiji in Kanalski dolini, ki imajo iste pravice kot gorški Slovenci, kljub temu da jim jih oblasti zaradi zahtev reakcijskih krogov nočejo priznati.

Ceprav so vse priprave za uvedbo deželne avtonomije šele v teku, smo vendarle pristopili opozoriti javnost, oblaščati in kroge, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, naj poleg gospodarskih razlogov pokličejo k sodelovanju tudi predstavniki naše manjšine, ki bodo povedali naše stališče, na čem člen 116 ustave priznava deželno avtonomijo in poseben statut (priznava pa to zaradi prisotnosti naše manjšine), potem nam s tem priznava tudi pravico sodelovanja pri pripravi, predpisanem pa dolžnost, da se borimo za naše pravice, kadar bi bile v nevarnosti zaradi protislovenskih stališč reakcijskih krogov.

ZSPD organizira v nedeljo 16. t. m. izlet v Trst k predstavi S.M. «Sopnotika» (pod nehom zakonske postelje). Predstava bo popoldne ob 16. uri v Avditoriju. Odhod iz Gorice ob 14.30.

Prepričani smo, da dodelitev posebnega statuta ne bo lanka stvar, prav tako pa smo tudi prepričani, da bodo reakcionarne sile nasprotovale temu statutu zaradi svojih nacionalističnih razmiselnosti. Tako so na primer gorški monarhisti kot izraziti desničarji javno povedali, da se bodo borili proti posebnemu statutu. Podobna mnenja so tudi v drugih strankah vladne koalicije. Za razliko od njih se komunisti zavezujejo za priznanje najnižjih stališč pravice na Goriskem ter popolnoma pozabljajo, da žijo Slovenci tudi v Benetjah, Režiji in Kanalski dolini, ki imajo iste pravice kot gorški Slovenci, kljub temu da jim jih oblasti zaradi zahtev reakcijskih krogov nočejo priznati.

Rimski dekret za luč na Vrh

Izvedlo se je, da so pristojne rimske oblasti poslale sovojenjski občini dekret za napeljavo elektrike na Vrh. Ko bodo urejene nekatere formalnosti z električno družbo SELVEG, bodo na Vrh po tolikih intervencijah sovojenjskega županstva pričeli napeljati elektriko.

Prepričani smo, da bodo Vrhovci s to novico nadse zadovoljni in da bodo sovojenjski občini hvalile za ves njen trud, ki ga je napravila, še posebej pa za vsa prizadevanja župana tov. Češuta, da bi si tudi Vrhovci svetili z elektriko in tako preganili iz svoje vasi puščobo zimekih večerov in puščob, ki se pojavljajo po vrhovskih domovih, ker si morajo svetiti s petrolejkami.

V četrtak seja obč. odbora v Gorici
V četrtak se bo v Gorici ponovno sestala občinska uprava in odbor, ki bo poleg drugih upravnih vprašanj razpravljal tudi o prihodnji seji občinskega sveta.

Delegacija želim, da bi bili sestanki čim plodovitejši in obenem v korist prebivalstva.

BORBA PROTI NESOCIALNEMU RAVNANJU DELODAJALCA SE NADALJUJE

V Gradški je velika večina javnosti na strani upoštevanih delavcev in delavk iz podjetja «Mocchiuti» in vedno bolj ogorčena nad načinom, katerega je delodajalec uporabljal proti stavlajočim delavcem. Teden dni je že minilo, odkar so se zapirali vrata podjetja; uslužbenec so doma brez kakršnegakoli zaslužka, lastniki podjetja pa je vedno bolj trodravni pri odklanjanju vsakega razgovora s predstavniiki sindikatov.

Naposredni obdelovalci naj se prijavijo na županištvih S tem bodo deležni raznih pomoči in skrbstva

Vse neposredne obdelovalce zemlje opozarjamo, da imajo na županištvih posebne formulare, v katere naj vpišejo sebe in člane svoje družine ter ravnanje za logičen postopek sovražnika sindikalnih in političnih sovboščin delavstva.

Istega dne so se sestali tudi neposredni obdelovalci zemlje, ki so podpisali resolucijo solidarnosti s stavlajočimi in jo poslali županu in ravnatelju podjetja «Mocchiuti».

Meščani Gradške pa se podpisujejo petice, v katerih obsojajo zaprtje podjetja in neupravičenost odpustov ter se zahtevajo ponovno obratovanje. Tudi te petice bodo poslale v vednost oblastem in ravnatelju podjetja.

Pred stavko v Tržiču?
V zadnjih dneh so v ladje delnici CRDA v Tržiču razstrelili številne letake FIOM (sindikalna organizacija metalurških delavcev, ki je vključena v Delavsko zbornico), takoj zatem pa so demokristjanski sindikati razbodeli poseben proglas. V letakih pozivajo FIOM delavce na protestno stavko, ki bi morala biti v četrtak zaradi številnih neurešenih vprašanj. To bi se dalo časa predmet razpravljanja med sindikati in ravnateljem ladjedelnice. Zdi se, da gre tu predvsem za dodelitev

KINO
CORSO. 17: «Vitezi okrogle mize», cinemascope, A. Gardner in R. Taylor.
VERDI. 16: «Kako se poročiti s milijonarjem», cinemascope, M. Monroe.
CENTRALE. 17: «Veliko streljanje», barvni film, R. Conte.
VITTORIA. 17: «Idola», barvni film, D. Niven.
MODERNO. 17: «Ure so štetje».

MLADOST PRI SVETEM IVANU
VLADIMIR BARTOL

Uvod
1.

Maja mama je v svojih spominih popisala, kako in zakaj smo morali leta 1919 zapustiti Trst, potem ko smo po nesrečnih okoliščinah in nespretnosti zapravili rojstno hišo pri Svetem Ivanu. Na mojo življenjsko pot bom prikazal v zadnjih poglavjih svojih spominov. To bi se rad to omenil: klic srca po rojstnem kraju in po mladostnih prijateljih me je neposredno po mojem izgnanstvu še dvakrat pripeljal k Svetemu Ivanu na obisk k družini mojega strica u. telja Antona Gernika: za obisk 1919 in za poletne počitnice 1923. Jeseni 1923 sem se peljal samo mimo Trsta, ko sem letoval na studij v Pariz.

Takoj po osvoboditvi 1945 je bila možnost, da se vrnem v svoj rojstni kraj. Potreba po prosvetnih letih svoje strahovlade domala iztrebil nekot tako cvetoče kulturno življenje tržaških in primorskih Slovencev, velika in o možnosti, da bi se tudi jaz povrnil v Trst, se je v Ljubljani takrat govorilo. Postavili so me bili v ljubljanski Drami za tajnika in tisti čas se je večkrat pri meni oglašal ta ali oni od mojih prijateljev ali znancev, da bi me pridobil za povratek v Trst. Odkrito povem: okleval sem, ker me je bilo strah, srečati se je izobražena v obraz z lastno toplopljeno mladostjo. Strah me je bilo, srečati se iz obraza v obraz s kraji in z ljudmi, o

NADALJEVANJE KOŠARKARSKEGA PRVENSTVA

Poraz Triestine Prvi že Borletti

Prihodnjo nedeljo se obeta velika borba, ko bo v Trstu gostoval Borletti

REZULTATI:
Gira - Junghans 60-49
Canti Milenka - Pavia 41-42
Benelli - Triestina 50-36
Borletti - Varese 59-56
Stella Azzurra - Virtus 57-67
Reyer - Roma 55-50

LESTVICA:
Borletti 12 8 0 4 802 692 16
Virtus 12 8 0 4 677 586 16
Triestina 12 8 0 4 731 679 16
Benelli 12 8 0 4 712 662 16
Gira 12 7 1 4 606 581 15
Roma 12 6 0 6 682 666 12
Reyer 12 5 1 6 688 731 11
Stella Azz. 12 5 1 6 709 719 11
Pavia 12 5 0 7 709 719 10
Canti 12 4 0 8 560 602 8
Varese 12 4 0 8 490 794 8
Junghans 12 2 1 9 580 652 5

V nedeljo se je spet pričelo nadaljevanje tekmovalnega italijanskega košarkarskega prvenstva. Za Triestino pomeni zadnja nedelja začetek težavnega pota in najbrž tudi slovesa prvemu mestu. Ze sedaj se je moral zaradi poraza v Pesaru pomakniti na tretje mesto, čeprav ima še vedno isto število točk kot prvi in drugi. Pa tudi Benelli, ki je Triestino premagal, je četrto mesto, ki si deli prvo mesto.

Kaj bo prihodnjo nedeljo? Gotovo smemo pričakovati v Sportni palači rekordno število gledalcev, kajti gosti Triestina bo Borletti. Borba bo zelo napeta, kajti obe moštvi bosta hoteli dobiti dve važni točki. Pri tem ni treba pozabiti, da ima Borletti še posebne račune s Triestino, saj poraza na domačem igrišču gotovo ni pozabil. To nedeljo mu ni bilo teško dobiti dve točki v Varese.

Moštvo, ki ima se vse prednosti, da si osvoji prvo mesto, je tudi Virtus. Trenutno ni na slabši poti: v nedeljo zmagal zunaj proti Stelli Azzurri, prihodnjo nedeljo pa tekma doma z Reyerm. Borba skoraj gotovo dve nadaljnji točki. Z domačo zmagalo je tudi Gira se vedno obdržal skrajno tesno razdaljo s prvimi, le da ima prihodnjo nedeljo nekoliko težjo tekmo v Rimu.

Roma je v nedeljo izgubila z Reyerm. Ti dve moštvi sta sedaj solidno v sredini in z njima se Stella Azzurra (kljub porazu) ter Pavia, ki si je v nedeljo priborila zmago z ravnateljstvom, Milanca Cantu in Varese sta sedaj že potpisnena v spodnjo hišo, vendar pa imata tu prvenstvo beneski krogov okoli demokristjanskih obdelovalcev.

Pozivamo vse neposredne obdelovalce stevjanjske, doberbovske in sovojenjske občine ter goriske predmetje, da napravijo svojo dolžnost in da s svojo udeležbo preprečijo sleherni monopoliziranje organizacije neposrednih obdelovalcev po demokristjanskih in njim sorodnih strankah.

KINO
CORSO. 17: «Vitezi okrogle mize», cinemascope, A. Gardner in R. Taylor.
VERDI. 16: «Kako se poročiti s milijonarjem», cinemascope, M. Monroe.
CENTRALE. 17: «Veliko streljanje», barvni film, R. Conte.
VITTORIA. 17: «Idola», barvni film, D. Niven.
MODERNO. 17: «Ure so štetje».

Mihalič se bo udeležil crossa v Belgiji
Iz Bruslja poročajo, da se bo letošnjega tradicionalnega mednarodnega crossa 6. februarja v Belgiji udeležil tudi Jugoslovijan Franjo Mihalič, ki je za Silvestrov večer zmagal v Sao Paulo.

Dve bolgarski odbojarski reprezentanci sta v soboto nastopili v Tunisu. A reprezentanca je premagala tunisko reprezentanco s 3:0, B reprezentanca pa ekipo Herzelija, prav tako s 3:0.

V Ranguinu sta nogometni reprezentanci Burme in Japonske igrali neodločeno 1:1 (1:1).

Opaznanju takih in sorodnih pojavov svoj izvor svoj pozitivni in pritrjujoči odnos do psihanalize, ki je s svojo specifično metodo odkrila tesni in skriti dohod do tolmačenja sanj in do odkritja njihovih podtalnih korenin.

Danes, ko sem prebral Abrahama in ko je moja mama že dolgo mrtva, ne izključujem možnosti, da sem to dispozičijo za svoj intimni odnos do sanj podedoval po materi. Njej so njene sanje v mojih otroških letih redno nakazovale, če bo kateri od otrok obolel, ali če bo zbolela sama. Nekaj simbolov, kakor sanje o fizični ali o umazani vodi, ji je razkril očesu in budni zavesti neopazna znamenja in simptome bližajoče se bolezni. Nič nenavaden ali celo čudežnega torej. Samo ponovno dokaz, koliko tanjši je naš instinkt, naše podzavestno dojetje sveta, kot pa naša budna zavest ali logična misel.

Ta izlet v sanjski svet se mi je zdel potreben za razumevanje poteka tega uvida. Kajti sanje so bile, ki so me prve opozorile na spremembe v moji notranjosti v pogledu mojega povratka v Trst, ki sta se mu upirala strah pred srečanjem s preteklostjo in razum, ki me je opozarjal na odgovornosti do družine in do svojega v Ljubljani zasidranega literarnega dela.

V svojih zapisnikih sem v Ljubljani pribelil 7.II.1946 naslednje sanje:
«Zbuoli sem se iz čudovitih sanj, od katerih pa se spominjam le nekaj drobcev. (Zbudil sem se potem še enkrat, po kratki analizi, oziroma po čudoviti razjasnitvi svoje življenjske poti...). Sanjalo se mi je, da smo stanovali v naši hiši pri Svetem Ivanu v Trstu. Bilo je po tej vojni, mislim, da je Mašenka*) vzela hišo v najem. Rekli smo, da bomo ostali za vedno v njej, ko bo Trst dokončno priključen k FLRJ. Iz prvega nadstropja sva prišla z Dragico**) v priključe, v tisto sobo, kjer je nekdo stanovala «nona». (To je bila starka, otroci smo ji rekli «nona», ki je imela s svojim možem «nonotom» prtiljeje v najemu. «Nono» mi je izdeloval lesene nože. Nekot sem mu rekel, da pojdem v svoje kraljestvo «Jadra», kjer imam shranjene cele kupe zlata. Prišel mi je, ko sem se vračal radoveden naproti in ko sem prinesel v predpanski kamenje namesto zlata, je vzkliknil razočaran: «Pa saj nimas zlata!». V tej prtilični sobi je bil, tako se mi

*) Moja sestra. **) Moja žena.

Odlični rezultati ruskih drsalcev

Večkrat zrušeni svetovni rekordi na 5000 in 1500 m. — Zrušen tudi ženski rekord na 500 m.

Na veliki prireditvi v hitrostnem drsanju v Almi Ati so ruski drsalci zopet dosegli krasne uspehe. Čeprav so se te prireditve udeležili tudi drsalci iz Poljske, CSR, Madžarske, Romunije in so tudi dosegli nove državne rekorde, so vendar povsod na prvih mestih Rusi. Pri tem sta bila izboljšana svetovna rekorda na 5000 in 1500 m in še sovjetski rekord na 10.000 m.

Nekaj rezultatov:
5000 m: Silkov 7.45.6, Sakunenko 7.45.9, Kozlov 8.1.3, Markulov 8.3.3 (vse boljše od dosedanjega svetovnega rekorda Rusa Manonova 8.3.7).
1500 m: Grisin 2.3.8, Mihajlov 2.11.2, Silkov 2.11.4 (vse boljše od dosedanjega svetovnega rekorda Rusa Calkina 2.12.2).
10.000 m: Sakunenko 16.44.3 (dosedanji sovjetski rekord: Gončarenko 16.50.5).

Sakunenko je dosegel tudi rekord v točkah: 184.638. Doselej je ta rekord pripadal Norvežanu Farstadu s 188.958 točkami.
MOSKVA. 11. — Mara Rylova je postavila nov svetovni rekord na 500 m s 45.6. Prejšnji rekord je imela Norvežanka Shou Nilsson s 46.4. Rylova ima 22 let. Sedaj so vsi ženski rekordi v hitrostnem drsanju v rokah Rčinj.

Skoraj senzacionalen uspeh je dosegla pred dnevi svedska hokejska reprezentanca, ki je v Moskvi premagala sovjetsko reprezentanco s 5:2 (1:1, 2:1, 2:0). Gole so dali Johansson (S.), Cerepanov (SZ), Björn (S.), Petersson (S.), Cerepanov (SZ), Petersson (S.), Johansson (S.). Rusi so postavili pomladno moštvo, ki se nima dovolj mednarodne izkušnje, vendar so bili favoriti in predstavlja uspeh Svedov presenečenje. Tekmo je gledalo okrog 30.000 gledalcev.

ZAČETEK SMUČARSKÉ SEZONE NA GORENJSKEM

Brata Kordeža prva v mednarodni konkurenci

lek na 15 in 9 km je bil na Pokljuki, ostale prireditve v okviru Gorenjskega tedna pa bodo 21., 22. in 23. januarja v Tržiču, na Bledu in v Bohinju

Za otvoritev III. gorenjskega smučarskega zleta je bila v nedeljo na Pokljuki mednarodna tekma v smučarskem teku na 15 km za člane in na 9 km za ženske. Gorenjska smučarska podzveja je s tem otvorila letošnjo zimsko-sportno dejavnost.

Poleg tekmev so sodelovali na tej prireditvi tudi alpski smučarji in skakalci. Vsega skupaj je nastopilo 61 tekmovalcev, med njimi 14 Avstrijcev in Nemcev. Tekmovanja so se udeležili tudi najboljši jugoslovanski skakalci z Janezom Poldo na čelu.

Snega je bilo ponekod samo 3 cm, drugod 40 cm, v glavnem pa je bila proga zmizla. Temperatura je bila zjutraj -1 stopinja Cel., med tekmo samim pa se je zvišala na +1 stopinjo C.

Prve so startale članice v teku na 9 km. Zmagala je prebričljivi Vodenič (Delnice), na drugo mesto pa se je uvrstila Verbinč iz Ljubljane.

Rezultati:
Članice — 9 km: Vodenič (Delnice) 42:21, Verbinč (Enotnost) 46:58, Rožič (Gorje) 49:01, Remc (Gorje), Lazarev (Enotnost), Hrovat (Delnice), Trkulja (Enotnost), Rež (Presele Lesce) itd.
Člani — 15 km: Kordež Mat (Kropa) 52:08, Kordež G. (Triglav, Kranj) 53:28, H. berlang (Zah. Nemčija) 53:45, Rožič (Gorje) 54:19, Vogel (Zah. Nemčija) 54:27, Kohl (Avstrija) 54:50, Kopf (Zah. Nemčija) 55:03, Hlebanja (Mojstrana) 55:15, Kandare (Enotnost) 55:19, Kršičan (Avstrija) 55:28.

Proga za člane je bila pretežno ravninska. Voda je od Rudnega polja do Javorske planine in je imela 250 m višinske razlike.

Vasja je nastopilo 61 članov, pet jih je odstopilo: med njimi Janes Pavčič, ki je bil eden favoritor, Zdravko Hlebanja se je med tekmo laže poškodoval, sicer bi nedvomno dosegel boljše mesto.

Rezultati:
Članice — 9 km: Vodenič (Delnice) 42:21, Verbinč (Enotnost) 46:58, Rožič (Gorje) 49:01, Remc (Gorje), Lazarev (Enotnost), Hrovat (Delnice), Trkulja (Enotnost), Rež (Presele Lesce) itd.
Člani — 15 km: Kordež Mat (Kropa) 52:08, Kordež G. (Triglav, Kranj) 53:28, H. berlang (Zah. Nemčija) 53:45, Rožič (Gorje) 54:19, Vogel (Zah. Nemčija) 54:27, Kohl (Avstrija) 54:50, Kopf (Zah. Nemčija) 55:03, Hlebanja (Mojstrana) 55:15, Kandare (Enotnost) 55:19, Kršičan (Avstrija) 55:28.

Proga za člane je bila pretežno ravninska. Voda je od Rudnega polja do Javorske planine in je imela 250 m višinske razlike.

Vasja je nastopilo 61 članov, pet jih je odstopilo: med njimi Janes Pavčič, ki je bil eden favoritor, Zdravko Hlebanja se je med tekmo laže poškodoval, sicer bi nedvomno dosegel boljše mesto.

Pred mednarodnima tekmama v Bariju in Londonu

Kandidati za reprezentanco proti Belgiji kot za reprezentanco «Pomladi» so že več dni v Bologni pod nadzorstvom funkcionarjev. V nedeljo so tudi igrali tekmo, in sicer reprezentanca proti «Pomladi».

V reprezentanci so igrali: Viola (Ghezzi), Magnini, Ballacci (Giacomazzi), Bergamaschi (Pozzan), Ferrario, Moltrasio (Venturi), Vitali, Ricagni, Galli, Bassetto, Frignani. «Pomladi» pa je nastopila v postavi: Stefani (Romano), Rota, Zagatti, Corradi (Montico), Bernasconi (Zannier), Delfino, Olivieri, Pivatelli, Bacci (Virgili), Posio, Savioni.

Zmagali so mlajši s 3:2 (1:0). Gole so dali: Posio (P), Savioni (P), Galli (R), Olivieri (P), Vitali (R).

V poredeljek ni bilo nikakega treninga, medtem ko so igralci nekoliko trenirali večeraj Danes bo pa še ena tekma (brez publike) in nastopili bosta moštvi, ki bosta igrali — če ne nastana kaka ovira — v Bariju in Londonu.

Reprezentanca A bo igral v tej postavi: Viola; Magnini, Ballacci; Bergamaschi, Ferrario, Moltrasio; Boniperti, Ricagni, Galli, Bassetto, Frignani. Moštvo «Pomladi» pa bodo sestavljali: Stefani; Rota, Zagatti; Corradi, Bernasconi, Delfino; Olivieri, Pivatelli, Virgili, Posio, Savioni.

Belgijci so sestavili reprezentanco

BRUSELJ. 11. — Za nedeljsko tekmo Italija - Belgija v Bariju so Belgijci nadomestili rezervnega igralca Diricxa, ki je nerazpolozen, z Vanderlindenom.

Belgijci bodo nastopili v sledeči postavi: Meert; Van Brandt, Dries; Huysmans, Carre, Mees; Lemberchts, Givard, Coppens, Houf, Mermans.

«Avtobus smrti»

Igralci: Rod Cameron, Wayne Morris, Kay Buckley

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP BLAGA ZA MOŠKO OBLEKO, OGLEDJTE SI NAŠIH 500 RAZLIČNIH VZORCEV

A. Pertot
TRST
UL. GINNASTICA 22 - TEL 95998

Postreženi boste dobro po najugodnejših cenah

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP BLAGA ZA MOŠKO OBLEKO, OGLEDJTE SI NAŠIH 500 RAZLIČNIH VZORCEV

A. Pertot
TRST
UL. GINNASTICA 22 - TEL 95998

Postreženi boste dobro po najugodnejših cenah

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP BLAGA ZA MOŠKO OBLEKO, OGLEDJTE SI NAŠIH 500 RAZLIČNIH VZORCEV

A. Pertot
TRST
UL. GINNASTICA 22 - TEL 95998

Postreženi boste dobro po najugodnejših cenah

(Nadaljevanje sledi)

Madžar sodnik tekme Italija - Belgija

RIM. 11. — Nogometno tekmo med Italijo in Belgijo prihodnjo nedeljo v Bariju bo sodil Madžar Harangozo, stranski sodnika pa bosta prav tako Madžarske Zsolt in Poleretzky. Tekmo med angleško mlado reprezentanco in italijansko reprezentanco «Pomladi» bo sodil Francoz Fauquenbergh.

Kino na Opčinah

predvaja DANES 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Avtobus smrti»

Igralci: Rod Cameron, Wayne Morris, Kay Buckley